

فخر رازی و تفسیر رحمت پیامبر (ص)

فخر رازی در اینجا سؤالی را مطرح کرده که: او چگونه رحمت بود، در حالی که قیام او با شمشیر بوده و در جنگ ها غنیمت گرفتن اموال دشمن را مباح کرده است؟

وی به این سؤال، چهار نوع پاسخ داده است که برای رعایت اختصار، تنها به نقل پاسخ اول و دوم او اکتفا می کنیم:

پاسخ اول: رسول خدا(صلی الله علیه و آله) تنها با کسانی با شمشیر رفتار کرده و جنگیده که استکبار ورزیده و بدون تفکر و تدبیر در حقانیت اسلام، از روی عناد و لجاجت در مقابل حق، قد علم می کردند، و با بقیه مردم با اخلاق خوش و محبت و رحمت رفتار نموده است، همان گونه که خدا «رحمان» و «رحیم» است و در عین حال «مُنْتَقِمٌ مِنَ الْعُصَاةِ؛ انتقام گیرنده از گنهکاران» هم هست، و همان گونه که باران مایه برکت است و خدا درباره آن فرموده است: «وَوَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا» از آسمان، آبی پربرکت نازل کردیم» در عین حال همین باران با برکت گاهی خرابی هم به بار می آورد.

پاسخ دوم: پیامبران گذشته، هر گاه مورد تکذیب و اذیت و آزار مردم قرار می گرفتند، در نهایت (با نفرین یا بدون نفرین پیامبر)، خدا آن تکذیب کنندگان را با مسخ و خسف (فرو رفتن در زمین) و غرق در آب هلاک می کرد، ولی به برکت پیامبر رحمت، خدا این گونه عذاب های دنیوی را برداشت و فرمود: «وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ» تا تو در میان آنها هستی، خدا آنان را مجازات نخواهد کرد.

در روایتی آمده است که به رسول خدا(صلی الله علیه و آله) عرض شد: «ادْعُ عَلَى الْمَشْرِكِينَ»؛ بر مشرکان نفرین کن. فرمود: «إِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً وَ لَمْ أُبْعَثْ عَذَابًا»؛ من برای رحمت مبعوث شده‌ام، نه برای عذاب.

صفات پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در قرآن

پیامبر اسلام(صلی الله علیه و آله)، در قرآن با صفات ممتاز و متعددی معرفی شده است که در این مقاله به برخی از آنها اشاره می شود و آیه مربوط به آن نیز مورد بررسی مختصر قرار می گیرد.

رحمت برای جهانیان

خدای سبحان، خطاب به رسول خدا(صلی الله علیه و آله) می فرماید: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» [۲]؛ ما تو را جز برای رحمت جهانیان نفرستادیم.

در تفسیر این آیه، از ابن عباس روایت شده است: «وجود مبارک پیامبر برای همه اعم از نیکوکار و بدکار، مؤمن و کافر رحمت است؛ برای مؤمن هم در دنیا و هم در آخرت رحمت است؛ ولی برای کافر فقط در دنیا رحمت است. بدین طریق که به برکت آن حضرت بلاهای عمومی که در امت های گذشته بوده مثل مسخ شدن و به زمین فرو رفتن، برداشته شده است.»

کلمه «للعالمین» جمع مَحَلِّی به الف و لام است و مقتضی عموم می باشد، بنابراین پیامبر اسلام(صلی الله علیه و آله) برای جهانیان رحمت است، چون دینی که آورده است قبول آن و عمل به آن موجب سعادت دنیا و آخرت می باشد، حتی برای کسانی که اهل دنیا هستند (و دین را قبول ندارند)، نیز رحمت است از جهت آثار مثبتی که پس از بعثت آن حضرت در جوامع بشری ایجاد شد، و اگر وضع زندگی مردم را که قبل از بعثت داشتند با وضع زندگی بعد از بعثت مقایسه کنیم این مطلب کاملاً روشن می گردد.

امام خمینی (ره):

روز بعثت رسول اکرم در سرتاسر دهر «من الازل الی الابد» روزی شریف تر از آن نیست. برای اینکه حادثه ای بزرگتر از این حادثه اتفاق نیفتاده زیرا که بزرگتر از رسول اکرم در عالم وجود نیست، غیر از ذات مقدس حق تعالی و حادثه ای بزرگتر از بعثت او هم نیست.

مدرس علمیه حضرت زینب (س)
شهرستان امیدیه - زمستان ۱۳۹۹

اوصاف مشترک قرآنی خدا و رسول صلی الله علیه و آله

خداوند سبحان اوصافی را برای خود در قرآن ذکر کرده که همانها را برای پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - نیز بیان کرده است:

خداوند قرائت قرآن را همان گونه که به خود نسبت داده و فرموده است:

«إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ»

به پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - نیز نسبت داده و می فرماید:

«اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ»

همان طور که خداوند، خود را تلاوت کننده قرآن معرفی کرده است

«تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْتَلُوها عَلَيْكَ بِالْحَقِّ»

، پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - را نیز تالی قرآن معرفی می کند

«يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا»

، و به آن حضرت دستور می دهد تا آیت الهی را بر مردم تلاوت کند

«وَآتِلْ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابٍ»

خداوند همان طور که ترتیل و منظم و هماهنگ خواندن را به خود اسناد می دهد:

«وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا»

آن را به پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - نسبت می دهد

«وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا»

خداوند آن چنان که خود را معلم قرآن معرفی کرده

«الَّذِي عَلَّمَ الْقُرْآنَ»

همین صفت را به پیامبر - صلی الله علیه و آله - نیز نسبت می دهد

«وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ»

البته اسناد وصف «معلمی قرآن» نسبت به خداوند بالذات و

بالأصالة است و نسبت به پیامبر - صلی الله علیه و آله - بالعرض و بالتبع.

روز مبعث از نگاه رهبر انقلاب

روز «بعثت»، تحقیقاً بزرگ‌ترین روز در تاریخ بشریت است. روز ولادت برجسته‌ترین و شریف‌ترین مفاهیم و ارزش‌هاست. بعثت نبی اکرم علیه الصلاة والسلام، یک حرکت عملی بود تا بشر را از یک سو به سرمنزل کمال فردی، روحی و معنوی و از سوی دیگر به تعالی زندگی اجتماعی و اصلاح وضع جوامع برساند. مسئله این است که در بعثت پیغمبر، آنچه به مردم هدیه شد، فقط تعدادی مفاهیم خشک و ارائه‌طریقی که رهروی در آن نیست و کسی زمام امور مردم را در آن راه در دست ندارد، نبود. از لحظه اول، این بعثت در وجود خود آن بزرگوار و سپس در روح و جان و در عمل مؤمنین به این پیام، تحقق یافت و جاهلیت، از لحظه اول، از این پیام ضربه خورد و با آن مقابله کرد. این، خصوصیت بعثت انبیاست.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران، در روز «عید مبعث»

۱۳۷۴/آذر/۲۹

<https://hawzah.net/fa/goharenab/Vie>